

ŚREDNIOCIĘCZE
Polskie i Powszechne

Tom 10 (14)

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3825

ŚREDNIOWIECZE Polskie i Pomorsze

Tom 10 (14)

pod redakcją
Jerzego Sperki i Bożeny Czwojdrak

Wydawnictwo
Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2018

[Kup książkę](#)

Redaktor serii: Historia
Sylwester Fertacz

Recenzenci

dr hab. Marek Ferenc (Uniwersytet Jagielloński)
prof. dr hab. Sławomir Gawlas (Uniwersytet Warszawski)
dr hab. Michał Gronowski (Uniwersytet Śląski)
dr hab. Marek Kowalski (Uniwersytet Jagielloński)
dr Łukasz Neubauer (Politechnika Koszalińska)
prof. dr hab. Krzysztof Skupieński (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
dr hab. Marcin Starzyński (Uniwersytet Jagielloński)

Rada Naukowa

Jerzy Sperka
Idzi Panic
Bożena Czwojdrak
Jakub Morawiec
Sobiesław Szybkowski
Stanisław Sroka
Leontij Wojtowycz
Marek L. Wójcik
Janusz Grabowski
Joanna Sobiesiak
Katarzyna Niemczyk

Sekretarz Redakcji

Iwona Pietrzyk

Kodeks Postępowania Etycznego w naszym czasopiśmie oparty jest na standardach Committee on Publication Ethics (COPE). Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: <http://historia.us.edu.pl/index.php?pokaz=showart&id=91>

Code of Ethic Practices in our journal is based on standards Committee on Publication Ethics (COPE). For more information look: <http://historia.us.edu.pl/index.php?pokaz=showart&id=91>

Publikacja jest dostępna w wersji internetowej:

Baza Czasopism Humanistycznych i Społecznych
www.bazhum.pl

Central and Eastern European Online Library
www.cceol.com

Treść

Wykaz skrótów instytucji, czasopism, publikacji, serii wydawniczych i wydawnictw źródłowych stosowanych przez autorów w niniejszym tomie . . .	7
--	---

Artykuły

<i>Rostysław Waceba</i> : Zagadnienie struktury etnicznej i politycznej południowego Połabia w końcu VI—pierwszej ćwierci X wieku	13
<i>Jakub Morawiec</i> : Víkingarvísur or Konungavísur? On the Potential Role of the Skaldic Viking Encomia	36
<i>Tomasz Walczak</i> : Maledykcja w dokumencie polskim do końca XIII wieku . . .	56
<i>Aleksandra Rajchel</i> : Testament Kazimierza Wielkiego. Próba analizy dyplomatycznej	76
<i>Jakub Turek</i> : Od prokuratora w Kurii Rzymskiej do przeciwnika procesowego. Rola Pawła z Kłodawy w sporze o dziesięciny kościoła czernieńskiego	91
<i>Robert Bubczyk</i> : Średniowieczna gra w szachy — intelektualna rozrywka elit i narzędzie seksualnej rywalizacji płci	130
<i>Karol Nabiałek</i> : <i>Registrum hominum ius civile susceptorum</i> . Rejestr przyjęć do prawa miejskiego Proszowic z XV wieku	144
<i>Agnieszka Nalewajek</i> : Dworzenie królewicza Jana Olbrachta w latach 1487—1492. Przyczynek do badań nad karierami rodów szlacheckich w czasach jagiellońskich	192

Recenzje

- Edmundas Rimša: *Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto antspaudai ir žemių heraldika*. Vilnius, Lietuvos Istorijos Institutas, 2016, ss. 192 (*Adam Szweda*) 219
- Ryszard Skrzyniarz: *Kanonicy Grobu Bożego i ich religijny, społeczny, edukacyjny i kulturowy wkład w rozwój mieszkańców ziem polskich w średniowieczu*. Lublin, Wydawnictwo Episteme, 2015, ss. 604 (*Jerzy Rajman*) 225

Wykaz skrótów instytucji, czasopism, publikacji, serii wydawniczych i wydawnictw źródłowych stosowanych przez autorów w niniejszym tomie

- ACI — *Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta*. T. 1—3. Wyd. B. ULANOWSKI. Kraków 1902—1918
- AGAD — Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
- AGZ — *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*. T. 1—25. Wyd. O. PIETRUSKI, X. LISKE, A. PROCHASKA. Lwów 1868—1935
- AKH — „Archiwum Komisji Historycznej [Polskiej] Akademii Umiejętności”
- AKP — „Archiwum Komisji Prawniczej [Polskiej] Akademii Umiejętności”
- AP — Archiwum Państwowe
- ASK — Archiwum Skarbu Koronnego
- BJ — Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
- BP — *Bullarium Poloniae*. T. 1—6. Wyd. S. KURAŚ, I. SUŁKOWSKA-KURASIOWA. Romae—Lublin 1982—1998
- BPAN — Biblioteka Polskiej Akademii Nauk
- CE — *Codex epistolaris saeculi decimi quinti*. T. 1—3. Wyd. A. SOKOŁOWSKI, J. SZUJSKI, A. LEWICKI. Kraków 1876—1894
- CP-H — „Czasopismo Prawno-Historyczne”
- DKMaz — *Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII w.* Wyd. B. ULANOWSKI. AKH IV. Kraków 1888
- KDKK — *Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława*. T. 1—2. Wyd. F. PIEKOSIŃSKI. Kraków 1874—1883
- KDM — *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*. T. 1—4. Wyd. F. PIEKOSIŃSKI. Kraków 1876—1905

- KDMaz — *Kodeks dyplomatyczny księstwa mazowieckiego*. Wyd. J.T. LUBOMIRSKI. Warszawa 1863
- KDmK — *Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa*. Cz. 1—4. Wyd. F. PIEKOSIŃSKI. Kraków 1879—1882
- KDP — *Codex diplomaticus Poloniae*. T. 1—3. Wyd. L. RZYSZCZEWSKI, A. MUCZKOWSKI. Warszawa 1847—1858; T. 4. Wyd. M. BOBOWSKI. Warszawa 1887
- KDW — *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*. T. 1—4. Wyd. I. ZAKRZEWSKI. Poznań 1877—1881; T. 5. Wyd. F. PIEKOSIŃSKI. Poznań 1908; T. 6. Wyd. A. GĄSIOROWSKI, H. KOWALEWICZ. Warszawa—Poznań 1982; T. 7. Wyd. A. GĄSIOROWSKI, R. WALCZAK. Warszawa—Poznań 1985; T. 8—10. Wyd. A. GĄSIOROWSKI, T. JASIŃSKI. Warszawa—Poznań 1989—1993; T. 11. Wyd. A. GĄSIOROWSKI, T. JASIŃSKI, T. JUREK, I. SKIERSKA. Poznań 1999
- KTyn — *Kodeks dyplomatyczny klasztoru tynieckiego*. Wyd. W. KĘTRZYŃSKI, S. SMOLKA. Lwów 1875
- Kw. Hist. — „Kwartalnik Historyczny”
- MGH S — *Monumenta Germaniae Historica*. Seria Scriptores. T. 1—31. Hannoverae 1826—1913
- MPH — *Monumenta Poloniae Historica*. T. 1—6. Lwów 1864—Kraków 1893
- PrUB — *Preußisches Urkundenbuch*. Hrsg. R. PHILIPPI, P.K. WOELKY, A. SEGRAPHIM, N.G. ELWERT, M. HEIN, E. MASCHKE, H. KOEPPEN, C. CONRAD. T. 1—5. Königsberg—Marburg 1882—1971
- Prz. Hist. — „Przegląd Historyczny”
- PSB — *Polski słownik biograficzny*
- RAUhf — „Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”
- Rocz. Hist. — „Roczniki Historyczne”
- SHGKr — *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*. Cz. 1—4. Oprac. W. BUKOWSKI, J. KURTYKA, J. LABERSCHEK, A. MARZEC, Z. LESZCZYŃSKA-SKRĘTOWA, F. SIKORA, J. WIŚNIEWSKI, M. WILAMOWSKI, M. WOLSKI, M. ZDANEK. Wrocław—Kraków 1980—2009
- SPPP II — *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 2: *Z ksiąg rękopiśmiennych dotąd nie użytych, głównie zaś z ksiąg dawnych sądowych ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej*. Wyd. Z. HELCEL. Kraków 1870
- St. Hist. — „Studia Historyczne”
- St. Źr. — „Studia Źródłoznawcze”
- SUB — *Schlesisches Urkundenbuch*. T. 1—6. Hrsg. H. APPELT, W. IRGANG. Köln—München 1963—1998
- UrzCentr — *Urzednicy centralni i nadworni Polski XIV—XVIII wieku*. Spisy. Red. A. GĄSIOROWSKI. Kórnik 1992

- UrzMp — *Urzednicy malopolscy XII—XV wieku. Spisy*. Oprac. J. KURTYKA, T. NOWAKOWSKI, F. SIKORA, A. SOCHACKA, P.K. WOJCIECHOWSKI, B. WYROZUMSKA. Wrocław 1990
- UrzPod — *Urzednicy podolscy XIV—XVIII wieku*. Oprac. E. JANAS, W. KŁACZEWSKI, J. KURTYKA, A. SOCHACKA. Kórnik 1998
- UrzRus — *Urzednicy wojewodztwa ruskiego XIV—XVIII wieku. Spisy*. Oprac. K. PRZYBOŚ. Wrocław 1987
- Zap. Hist. — „Zapiski Historyczne”
- ZDM — *Zbiór dokumentów malopolskich*. Cz. 1—8. Wyd. S. KURAŚ, I. SUŁKOWSKA-KURAŚ. Kraków—Wrocław 1962—1975
- ZDMog — *Zbiór dyplomów klasztoru mogilskiego przy Krakowie*. Wyd. E. JANOTA. Kraków 1865
- ZNUJ — „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”

Na okładce: kolegiata w Wiślicy
Fot. *Jerzy Sperka*

Redaktorzy
Gabriela Marszolek (tekst angielski)
Agnieszka Plutecka (teksty polskie)

Korektor
Marzena Marczyk

Łamanie
Marek Zagniński

Copyright © 2018 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 2080-492X
(wersja drukowana)
ISSN 2353-9720
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 60 + 35 egz. Ark. druk. 15,0. Ark.
wyd. 18,5. Papier offset. kl. III, 90 g Cena 20 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7–9, 71-063 Szczecin

[Kup książkę](#)